

Voorzitter

Het hoofdbestuur van het Algemeen Ouderen Verbond heeft zich in meerderheid op het standpunt gesteld zich niet langer te kunnen verenigen met de opstelling en het gedrag van de heer Batenburg en diens aanhang. Het bestuur vindt dat door deze groep de naam en de doelstellingen van het Algemeen Ouderen Verbond in diskrediet worden gebracht en vele AOV-leden, onder wie ikzelf, voelen zich aangetast in hun goede naam. Na vele vergeefse pogingen om bedoelde groep te overtuigen van hun verkeerde houding heeft het bestuur in majoriteit het besluit genomen het Algemeen Ouderen Verbond de rug toe te keren en over te gaan tot de oprichting van een nieuwe ouderenpartij. Als naam voor die nieuwe partij is gekozen voor "Senioren 2000". Inmiddels is Senioren 2000 reeds aan de pers en het publiek gepresenteerd.

Daar het mijn volle overtuiging is dat door middel van deze nieuwe partij het ouderenbelang op de best mogelijke wijze kan worden gediend, heb ik besloten mij bij Senioren 2000 aan te sluiten en heb binnen deze partij de functie van vice-voorzitter geaccepteerd. Ik zou het zeer op prijs stellen indien de Kamer mij voortaan als vertegenwoordiger van Senioren 2000 zou willen beschouwen. Dank u zeer.

De **voorzitter**: Onder verwijzing naar de artikelen 23 en 24 van het Reglement van orde stel ik vast dat aan uw verzoek om als fractie "Senioren 2000" te worden aangemerkt niet kan worden voldaan, maar dat voor de verdere duur van deze zitting uw fractie zal worden aangeduid als "fractie-Hendriks".

Aan de orde is de behandeling van het verslag van de commissie voor de Verzoekschriften naar aanleiding van een in haar handen gesteld adres, te weten:

- het adres van A.W. te H., met betrekking tot kwijtschelding van een belastingschuld en verlening van een subsidie (gedrukt stuk Eerste Kamer, 1994-1995, nr. XV).

De **voorzitter**: Ik stel voor, het advies van de commissie te volgen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de behandeling van de wetsvoorstellen:

- **Wijziging van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (24116);**
- **Wijziging van artikel 6 van het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945 in verband met het verlengen van de delegatiebevoegdheid (24151);**
- **Bijzondere bepalingen voor handelsvertegenwoordigers (24166);**
- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van de Hoge Colleges van Staat en Kabinet der Koningin (II) voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (24179);**
- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Algemene Zaken (III) voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (24180);**
- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken (IV) voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (24181);**
- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (24182);**
- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Justitie (VI) voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (24183);**
- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (VII) voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (24184);**
- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (VIII) voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (24185);**
- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvang-**

sten van de Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (24186);

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (24187);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (24188);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (24189);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII) voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (24190);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Economische Zaken (XIII) voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (24191);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (XIV) voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (24192);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (24193);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (24194);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Infrastructuurfonds voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (24195);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Landbouw-Egalisatiefonds, Afdeling A, voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (24196);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (24197);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Provinciefonds voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (24198).**

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Strafbaarstelling van misbruik van een alarmnummer voor publieke diensten (23797).**

Dit wetsvoorstel wordt zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Gemeentelijke herindeling in het samenwerkingsgebied 's-Hertogenbosch (23712).**

(Zie vergadering van 30 mei 1995.)

De beraadslaging wordt hervat.

□

Staatssecretaris **Van de Vondervoort**: Mijnheer de voorzitter! Op 30 mei gaf ik aan, er behoefte aan te hebben dit wetsvoorstel en de behandeling ervan opnieuw in het kabinet aan de orde te stellen, alvorens te antwoorden in tweede termijn. De oordelen die in deze Kamer zijn gegeven over de interpretatieruimte die er is of er juist niet is bij het beleidskader gemeentelijke herindeling en de toepassing van de Wet ARHI waren daarvoor de aanleiding. In het kabinet is het voorstel 's-Hertogenbosch/Rosmalen, zoals het inmiddels is gaan heten, enkele malen expliciet aan de orde

geweest. De uitkomsten van dat beraad sterken mij in mijn overtuiging dat het voorstel dat nu aan de orde is, past in het geldende herindelingsbeleid. Ik ga daar zo nader op in. In mijn beantwoording in tweede termijn zijn de uitkomsten van het kabinetsberaad verwerkt. Overigens dank ik de Kamer voor de gelegenheid die zij mij gegeven heeft voor dit nader beraad.

In de criteria in de nota naar aanleiding van het verslag bij de begroting van Binnenlandse Zaken voor 1987 wordt in antwoord op vraag 35 letterlijk gezegd: "De rubricering van de knelpunten bevat een grove indeling. De onderdelen zullen soms in samenhang voorkomen. Het gewicht van de verschillende onderdelen dient te worden bepaald aan de hand van de concrete situatie. Bovendien is de opsomming niet limitatief. In de praktijk kunnen andere knelpunten zich voordoen. De opsomming van knelpunten is opgenomen in de hoofdlijnen van het herindelingsbeleid. De term "hoofdlijnen" impliceert reeds een globale aanduiding."

De heer Talsma en anderen hebben gewezen op het feit dat specifieke knelpunten in diverse omstandigheden kunnen verschillen. In de situatie rond 's-Hertogenbosch en Rosmalen zijn het vooral de sociaal-geografische en ruimtelijke knelpunten van het verstedelijkt gebied van en rond 's-Hertogenbosch geweest, die ten grondslag liggen aan de beoordeling van de hier voorgestelde samenvoeging. Het gaat niet om de vraag of 's-Hertogenbosch zo groot mogelijk moet worden gemaakt en evenmin uitsluitend om de vraag of Rosmalen zelfstandig kan voortbestaan. De sociaal-geografische en ruimtelijke verwevenheid van 's-Hertogenbosch en Rosmalen maken een beoordeling van die situatie nodig, juist met inachtneming van die verwevenheid. 's-Hertogenbosch en Rosmalen zijn voor een belangrijk deel in elkaar gegroeid. Dat zal alleen maar toenemen als de woningbouwtaakstelling voor de komende jaren wordt uitgevoerd. Rosmalen is in de afgelopen periode mede zo sterk gegroeid, omdat 's-Hertogenbosch onvoldoende ruimte heeft. De bouwlocaties voor het stedelijk gebied en de centrumfunctie van 's-Hertogenbosch kunnen en moeten vooral op het grondgebied van de

huidige gemeente Rosmalen worden gevonden. Deze knelpunten, waar ik in de memorie van antwoord en in eerste termijn uitvoeriger op ben ingegaan, worden ook in het gebied nadrukkelijk erkend.

De commissie-Schampers heeft uitvoerig geargumenteed en de provincie Noord-Brabant heeft die overwegingen overgenomen. Weliswaar verbonden het college van gedeputeerde staten en later provinciale staten aan die analyse niet dezelfde conclusie als Schampers, maar de erkenning van de knelpunten was er wel degelijk. Ik leg daar zoveel nadruk op, omdat juist in 1986 het beleidskader zo nadrukkelijk uitgaat van de aanwezigheid van knelpunten. Die aanwezigheid is bij de beoordeling nu van groot belang.

Tegelijkertijd moet beoordeeld worden of de gekozen oplossing van een maat is die past bij het knelpunt dat opgelost moet worden. Het college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant stelde de samenvoeging in een eerdere fase voor, maar wijzigde zijn plannen later. De argumentatie van het college indertijd ondersteunt mij in mijn opvatting van nu. Ik ben van mening dat er inderdaad een oplossing wordt gekozen van een maat die past. Toen in de Tweede Kamer zo nadrukkelijk werd aangegeven dat het samenvoegen van 's-Hertogenbosch en Rosmalen de voorkeur verdient boven het voorstel van provinciale staten van Noord-Brabant, heb ik afgewogen of deze oplossing inderdaad in deze situatie te verkiezen is. Mijn antwoord daarop is bevestigend, hetgeen betekent dat ik van oordeel ben dat deze oplossing past binnen het bestaande beleidskader gemeentelijke herindeling. Dat is belangrijk, omdat er naar mijn mening geen precedentwerking van moet uitgaan om als het ware nieuw beleid te forceren. Als er behoefte bestaat aan nieuw beleid of een aangepast beleidskader, dient dit geëxpliciteerd te worden, zodat bij de behandeling van wetsvoorstellen duidelijk is tegen welk beleidskader een voorstel wordt afgewogen. De samenvoeging van 's-Hertogenbosch en Rosmalen past dus naar mijn mening in het bestaande beleidskader en is op haar eigen aard en inhoud bezien. Ik heb daarvoor verwezen naar de sociaal-geografische en ruimtelijke knelpunten die dominant zijn geweest in de beoordeling daarvan.